

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	184-26/307898
Otsuse kuupäev	21.09.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Baltic Industrial OÜ vaidlustus AS-i Eesti Liinirongid riigihankes „Diiselmootorite kapitaalremont 2026-2027“ (viitenumber 307898) AS-i GoRail pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Baltic Industrial OÜ, esindaja advokaat Toomas Pugri Hankija, AS Eesti Liinirongid, esindajad Merle Lember ja Emil Gens Kolmas isik, AS GoRail, esindaja Kalvi Pukka
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

1. RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel

Rahuldada Baltic Industrial OÜ vaidlustus AS-i Eesti Liinirongid riigihankes „Diiselmootorite kapitaalremont 2026-2027“ (viitenumber 307898) ja tunnistada kehtetuks AS-i Eesti Liinirongid otsused, millega tunnistati vastavaks ja edukaks AS-i GoRail pakkumus.

2. RHS § 198 lg 1 alusel

Mõista AS-ilt Eesti Liinirongid Baltic Industrial OÜ kasuks välja Baltic Industrial OÜ tasutud riigilõiv 2560 eurot ja lepingulise esindaja kulud 3105 eurot (käibemaksuta).

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 03.07.2026 avaldas AS Eesti Liinirongid (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Diiselmootorite kapitaalremont 2026-2027“ (viitenumber 307898) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Hanke tehnilise kirjelduse (edaspidi TK) ja Üldinfo lehe (edaspidi Üldinfo).

Riigihange on korraldatud raamlepingu sõlmimiseks kolme pakkujaga¹.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 07.08.2026, esitasid pakkumused Baltic Industrial OÜ, AS GoRail ja Operail Repairs OÜ.

2. 13.08.2026 otsusega tunnistas Hankija kõik pakkumused vastavaks ja edukaks.

3. 24.08.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Baltic Industrial OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada AS-i GoRail (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus vastavaks ja edukaks.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 28.08.2026 kirjaga nr 12.2-10/184 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 02.09.2026 ja neile vastamiseks 07.09.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Baltic Industrial OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt:

5.1. 13.08.2026 tunnistas Hankija kõik pakkumused vastavaks ja edukaks. Samuti otsustas Hankija kõik pakkujad kvalifitseerida ning jätta kõrvaldamata. Hindamise tulemusel jagunesid koondhinnangud järgmiselt:

- 1) AS GoRail – 92,26 p;
- 2) Baltic Industrial – 90 p;
- 3) Operail Repairs OÜ – 64,58 p.

Hankija hindamiskomisjon avaldas pakkumuste maksumuse ja koondhinde (punktid):

Pakkuja	Maksumus (euro)	Maksumuse punktid	Teostamisaeg (päevad)	Koond
Vaidlustaja	30 287,02	80,00	45	90,00
Kolmas isik	34 430,00	72,26	20	92,26
Operail Repairs OÜ	42 825,00	56,58	50	64,58

5.2. Kolmanda isiku pakkumus ei vasta hanketingimustele, mistõttu pidi Hankija Kolmanda isiku pakkumuse tagasi lükkama. Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsus on õigusvastane ja tuleb kehtetuks tunnistada.

5.3. Asjas omavad tähtsust järgmised TK punktid:

1) p-i 1.3 kohaselt on riigihanke tulemiks Cummins Inc remondijuhendi alusel kapitaalremonditud mootorid, mis on täielikult funktsioneerivad ja kasutuseks valmis. Mootorid peavad remondijärgselt läbima kõik vajalikud testid ning vastama kehtestatud nõuetele;

2) p-i 2.2 kohaselt tuleb iga viidet, mille Hankija teeb käesolevas dokumendis

¹ Vaidlustuskomisjon märgib, et seoses raamlepingu sõlmimisega esinevad RHAD-is vastuolud eri dokumentide vahel. Hanketeate p-ides 2.1.4 ja 5.1.6 on märgitud, et *Hankija sõlmib raamlepingu maksimaalselt 3 (kolme) edukaks tunnistatud pakkujaga* [---], Üldinfo p-i 1.3 kohaselt sõlmitakse [---] *vähemalt 3 (kolme) pakkujaga raamleping* [---]. Üldinfo p-i 5.1 kohaselt Hankija sõlmib raamlepingu [---] *maksimaalselt 3 (kolme) edukaks tunnistatud ja kõrvaldama jäetud pakkujaga*.

ostuallikale, protsessile, kaubamärgile, patendile, tüübile, päritolule, märgisele või tootmisviisile, lugeda selliselt, et see on täiendatud märkega „või sellega samaväärne“;

3) p-i 3.1.3 kohaselt peab pakkumus sisaldama kõikide pakutavate toodete täielikku tootja spetsifikatsiooni. Tootja spetsifikatsiooni all käsitleb Hankija tootja poolset tooteinfot pakutava toote osas;

4) p-i 3.1.5 esimese lause kohaselt peab Hankijal olema võimalik pakkumuse koosseisus esitatavatest andmetest üheselt aru saada, et pakutav asi pakutavas konfiguratsioonis vastab tootja spetsifikatsioonile, kuid ühtlasi ka, millist täpset konfiguratsiooni pakkuja pakub;

5) p-is 3.2 on selgitatud, et originaalvaruosa on Cummins Inc poolt toodetud või heaks kiidetud varuosa, mille pinnale või pakendile on kantud vastav tähistus;

6) p-i 4.2 kohaselt teostab pakkuja diiselmootori kapitaalremondi vastavalt valmistaja remondi juhendile ja teostab tööd kasutades originaalvaruosasid, sh tihendid, o-rõngad, laagrid ja puksid. Kinnitusvahenditena (mitte vänt- ja gaasijaotusmehhanismis) võib kasutada sobilikke analoogseid järelturu või universaalseid varuosasid.

5.4. TK p-i 2.2 kohaselt tuleb RHAD-is sisalduvat viidet kaubamärgile, tüübile, päritolule või tootmisviisile lugeda täiendatuna märkega „või sellega samaväärne“, ei laiene automaatselt TK p-is 3.2 määratletud originaalvaruosale. Originaalvaruosa määratlus TK p-i 3.2 mõttes ei ole kaubamärgiviide RHS § 88 lg 6 tähenduses, vaid tehniline kvaliteedinõue, mille eesmärk on mh tagada kapitaalremonditud mootori terviklik toimivus ja ohutus. Seetõttu ei saa TK p-i 2.2 samaväärsuse klauslit tõlgendada selliselt, et see lubaks pakkujal originaalvaruosa nõude täitmiseks kasutada suvalist järelturu varuosa, mis ei ole Cummins Inc poolt toodetud või heaks kiidetud TK p-i 3.2 tähenduses.

5.5. Kolmanda isiku pakkumus saab vastata hanketingimustele üksnes juhul, kui see kas sisaldab Cummins Inc originaalvaruosana nõutud tooteid (nt TK p 4.2 nimetatud tooted) või sisaldab Cummins Inc poolt heaks kiidetud tooteid.

Vaidlustajale teadaolevad ei vasta Kolmanda isiku pakkumuses esitatud tooted kummalegi ülal nimetatud alternatiivile.

5.6. Vaidlustaja on Cummins Inc toodete ainuedasimüüja Eestis, Lätis ja Leedus. Vaidlustuse lisatud Cummins Inc kinnitusest nähtub, et üksnes Vaidlustajal on õigus Balti riikides müüa, paigaldada ja hooldada Cummins Inc tooteid (sh ka Riigihankes nõutud Cummins QSK-23 diiselmootori originaalvaruosi).

Vaidlustaja kui Cummins Inc ametliku edasimüüja staatus tähendab mh, et tegemist on territoriaalse ainumüügiõigusega. Cummins Inc ametliku regionaalpoliitika kohaselt: *Each authorized Cummins organization has defined regional responsibilities. Sales and service activities outside the assigned territory must not interfere with the responsibilities of the officially appointed distributor or dealer.* Ükski teine mujal regioonis tegutsev Cummins Inc ametlik edasimüüja ei saa Eestisse Cummins Inc tooteid tarnida.

5.7. Kolmandal isikul puuduvad Vaidlustajaga kokkulepped Cummins Inc varuosade tarneks. Isegi juhul, kui Kolmas isik pakkus Cummins Inc originaalvaruosi, on pea võimatu, et Kolmas isik, kellel puuduvad Vaidlustajaga kokkulepped Cummins Inc originaalvaruosade saamiseks, suudaks Riigihankes nõutud varuosi hankida ja remonttööd teostada TK p-is 3.3 sätestatud maksimaalse 2 kuu jooksul (rääkimata Kolmanda isiku pakkumuses toodud 20 päeva jooksul).

5.8. Kuna Vaidlustaja hinnangul ei ole mõistlikult võimalik, et Kolmas isik pakkus Cummins Inc poolt toodetud originaalvaruosi, on Kolmas isik pakkunud originaalvaruosadena „Cummins Inc poolt heaks kiidetud“ varuosi.

Vaidlustajale teadaolevalt ei eksisteeri tooteid, mis ei oleks Cummins Inc enda poolt toodetud, ent mille Cummins Inc on tunnistanud „võrdväärseks“ Cummins Inc enda toodetud varuosaga.

5.9. Cummins Inc ametliku veebilehe andmete kohaselt: *Only by using Genuine Cummins Parts can you be certain that it was made for your Cummins powered equipment. Non-genuine parts are not designed or tested to Cummins' stringent engineering standards.*

Cummins Inc veebilehel nähtuva informatsiooni kohaselt ei ole Cummins Inc „heaks kiitnud“ ühegi teise tootja toote sobivust Cummins Inc enda originaalvaruosaga: *The Cummins R&D team performed rigorous testing on non-genuine parts compared to Genuine Cummins K-Series parts. Out of the total 278* non-genuine parts tested, not a single component met Cummins specifications.*

See on Cummins Inc kinnitus, et mitte ükski non-genuine varuosaga ei vasta Cummins Inc originaalvaruosaga tingimusele.

5.10. Vaidlustaja kahtluste tõlevastavuse korral on Kolmanda isiku pakkumus RHAD-ile mittevastav, kuna Kolmas isik ei saanud pakkumuses pakkuda Cummins Inc originaalvaruosi ning kui Kolmas isik on pakkunud originaalvaruosana nõutud tooteid, mis ei ole Cummins Inc poolt toodetud, ei saa need tooted vastata Riigihankes nõutule.

5.11. RHS § 114 lg 2 esimese lause kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtjaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.

Hankijale on riigihankest viitenumber 313089 teada, et originaalvaruosade müümise ainuõigus on Vaidlustajal. Kui Kolmas isik pakkus pakkumuse koosseisus tooteid, mis on originaalvaruosad, pidanuks Hankija küsima Kolmandalt isikult täiendavaid tõendeid, kuidas Kolmas isik vastavaid tooteid pakkuda saab.

5.12. Kui peaks leidma kinnitust, et Kolmanda isiku pakkumus on vastavaks tunnistatud ebaõigesti, siis tulenevalt otsuste järgnevuse põhimõttest on automaatselt õigusvastane ka Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus.

5.13. Kolmanda isiku pakkumuse maksumus on ka põhjendamatult madal.

Vaidlustaja ei tea, kas Hankija on Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuse kontrollimiseks läbi viinud RHS § 115 lg 1 kohase kontrollimenetluse. Vastusest sellele küsimusele sõltub, milliseks kujuneb vastavas küsimuses vaidluse edasine fookus.

5.14. Vastavalt Riigikohtu praktikale tuleb pakkumuse maksumuse põhjendatust lähemalt uurida siis, kui see on „silmatorkavalt madal“. Kolmanda isiku pakkumuse maksumus seda on. Kahtlustäratavalt madal pakkumuse maksumus väljendub antud juhul Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse ja tööde teostamise aja omavahelises suhtes. Kolmas isik on pakkumuses kinnitanud, et suudab tööd teostada maksimaalselt 20 päeva jooksul. Vaidlustaja on pakkumuses välja toonud, et suudab tööd teostada maksimaalselt 45 päeva jooksul. Samas on Kolmanda isiku pakkumuse maksumus üksnes 13,68% kõrgem kui Vaidlustaja pakkumus.

5.15. Olukorras, kus Kolmas isik suudab väidetavalt tööd teostada üle kahe korra kiiremini kui teised pakkujad, ei ole realistlik, et tema pakkumuse maksumus on samas suurusjärgus, mis Vaidlustajal (või hoopis 29,28% odavam kui Operail Repairs OÜ pakkumus, milles tööde teostamise ajaks on 50 päeva). Üle kahe korra kiiremini töid teostades peab Kolmandal isikul olema mh oluliselt ulatuslikum mehitatus, oluliselt kiiremad tarnelepingud jne, mis summa summarum viib maksumuse oluliselt kõrgemaks. Igal juhul tähendab niivõrd kiire tööde teostamise aeg tähendab, et varuosasid hangitakse kiirtellimusena. Ainuüksi kiirtellimusena varuosade hankimine viib varuosade omahinna ca 20% kõrgemaks.

5.16. Vaidlustaja hinnangul on Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse ja esitatud tööde teostamise aja koostoime näol tegemist anomaaliaga, mis peab Hankijal tekitama kahtlusi ning

küsimusi, mis vajab täiendavalt uurimist. 20-päevane tööde teostamisaeg ei ole realistlik, ükskõik mis hinda pakkuda.

5.17. Vaidlustaja varasem kogemus analoogses riigihankes viitenumber 313089 näitas, et ainuüksi ekspertiisi (e tehnilise järelevalve) läbiviimisele kulus 30 päeva. Analoogne ekspertiisi läbiviimise kohustus (sh tehnilise järelevalve maht) on ka Riigihankes. Niisiis ainuüksi ekspertiisi läbiviimisele kulub rohkem aega kui Kolmanda isiku pakkumuses toodud tööde teostamise aeg kokku.

5.18. Kolmanda isiku pakkumuse õigusvastaselt vastavaks ja edukaks tunnistamine kahjustab Vaidlustaja subjektiivseid õigusi kahel viisil:

1) pingerivis esimesel kohal olev Kolmas isik saab endale õiguse ilma raamlepingu alusel täiendava minikonkursi läbi viimiseta teostada esimese mootori remonti (RHAD p 4.9). Vaidlustuse rahuldamisel tõuseb Vaidlustaja pingerivis esimeseks ja saab õiguse teostada raamlepingu alusel esimese mootori remonti;

2) kuna Riigihankes edukaks tunnistatud pakkujatega sõlmitakse raamleping, mille alusel asutakse hiljem minikonkurssi läbi viima, osaleb Kolmas isik hilisemates raamlepingu alusel läbiviidavates minikonkurssides, milles osalemise võimalust Kolmandal isikul olla ei tohiks.

5.19. Vaidlustaja palub Hankijalt välja nõuda ja Vaidlustajale edastada järgmise vaidlustusega seotud teabe:

1) Kolmanda isiku pakkumuse dokumendid, sh kõik kolmanda isiku pakutud toodete tootja spetsifikatsioonid, kolmanda isiku esitatud täpsed andmed, millise konfiguratsiooniga asja pakuti ning hankepass;

2) kogu Hankija ja Kolmanda isiku vahel pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva peetud suhtlus, sh selle raames vahetatud dokumendid pakkumuse vastavuse tõendamise ja pakkumuse maksumuse põhjendatuse osas (kui neid eksisteerib).

5.20. 02.09.2026 esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.20.1. Hankija vastuse läbiv käsitlus on, et Kolmandal isikul olevat teoorias võimalik hankida Cummins Inc originaalvaruosi EL-i siseturult ning Vaidlustaja ei ole tõendanud, et tal oleks Eestis Cummins Inc toodete ainuedasimüügi õigus. See kinnitab Vaidlustaja kahtlusi, et Hankija ei ole Kolmanda isiku pakkumuse vastavust sisuliselt kontrollinudki.

5.20.2. Vaidlustaja on Cummins Inc toodete, sh Cummins QSK-23 diiselmootori originaalvaruosade ainuedasimüüja kogu Baltikumis. Vaidlustaja esitab täiendava tõendina Cummins Inc ametliku kinnituse „*Confirmation of Authorized Cummins Dealership in the Baltic States*“. Cummins Inc kinnitab, et Vaidlustaja on ainus volitatud Cummins Inc edasimüüja Eestis, Lätis ja Leedus (The only authorized Cummins dealer in Estonia, Latvia, and Lithuania). Samuti kinnitab Cummins Inc, et Vaidlustajal on õigus müüa Cummins Inc originaalvaruosi ning osutada Cumminsi toodetele volitatud teenindust kogu Baltikumis.

5.20.3. Vaidlustaja ei nõustu Hankija käsitlusega, et kui teoreetiliselt on võimalik hankida Cummins Inc originaalvaruosi Euroopa Liidu siseturult, siis võibki Hankija Kolmanda isiku kinnitusi usaldada. Hankija pidi Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse kontrollimisel nõudma Kolmandalt isikult täiendavaid tõendeid.

5.20.4. Käesoleval juhul:

1) üksnes Vaidlustajal on Eestis Cummins Inc toodete edasimüügiõigus;

2) ükski teine Cummins Inc toodete ametlik edasimüüja ei saa Cummins Inc originaalvaruosi Eestisse tarnida, so Vaidlustaja staatus hõlmab territoriaalset eksklusiivsust.

5.20.5. Hankija eksitab, väites et justkui kõikidel teistel ettevõtjatel on võimalik hanketingimustele vastavaid tooteid pakkuda ning et ta ei teadvat Cummins Inc regionaalpoliitikast ja Vaidlustaja ainuedasimüügiõigusest.

Riigihanke viitenumber 277258 raames soetas Hankija väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluse teel Cummins Inc mootorid otselepinguga Vaidlustajalt, mida Hankija põhjendas mh sellega, et: *Peale uurimist teistelt lähiriikide Cummins esindajatelt selgus, et Cummins poliitika ei luba pakkuda tooteid teise edasimüüja piirkonda.*

5.20.6. Riigihanke viitenumbri 277258 järgselt ei ole midagi muutunud. Vaidlustaja on jätkuvalt Cummins Inc ainuedasimüüja kogu Baltikumis ning Cummins Inc poliitika ei luba jätkuvalt pakkuda tooteid teise edasimüüja piirkonda.

Eeltoodust tulenevalt pidi Hankijal tekkima ilmne kahtlus Kolmanda isiku poolt originaalvaruosade pakkumise võimalikkuses.

5.20.7. Vaidlustaja ei ole väitnud, et ükski teine ettevõtja peale Vaidlustaja ei saaks ühelgi juhul Cummins Inc tooteid Hankijale pakkuda. Vaidlustaja väide on, et kuna Vaidlustaja on Cummins Inc toodete ainuedasimüüja kogu Baltikumis ning kuna Cummins Inc toodete puhul kehtib territoriaalne eksklusiivsus (st ükski teine mujal piirkonnas tegutsev ametlik edasimüüja Baltikumi regiooni originaalvaruosi ei tarni), peab Kolmandal isikul Cummins Inc toodete pakkumisel sisuliselt olema kokkulepe Vaidlustajaga. Hankijal pidi tekkima ilmselgelt kahtlus Kolmanda isiku pakkumuses esitatud kinnituste tõele vastavuses.

5.20.8. Vaidlustaja ei väida ka seda, et teiste tootjate varuosi, mis teoreetiliselt võiksid samuti Cummins QSK-23 diiselmootorile sobida, ei oleks Hankijal võimalik kelleltki teiselt peale Vaidlustaja hankida. Antud juhul ei ole Hankija ise RHAD-is lubanud pakkuda ühegi teise tootja varuosa peale Cummins Inc originaalvaruosa või Cummins Inc poolt heaks kiidetud varuosa (TK p 4.2).

5.20.9. Hankija on Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse kontrollimisel uskunud pimesi Kolmanda isiku kinnitusi, mis tingib Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse õigusvastasuse.

5.20.10. Hankija on vastuses vaidlustusele osundanud, et tema hinnangul ei ole Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse vahe selline, mis pidanuks panema Hankija kahtlema põhjendamatult madalas maksumuses, arvestades, et Vaidlustaja pakkumuse maksumus on Kolmanda isiku pakkumuse maksumusest madalam.

Seega Hankija ei ole hinnanud Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatust lähtuvalt sellest, kui kiiresti on Kolmas isik lubanud nõutud töid teostada. Olukorras, kus Hankija mõonab, et tööde teostamise aeg mõjutab pakkumuse maksumust, ei saa Hankija öelda, et tööde teostamise aega ei saavat põhjendamatult madala maksumuse kontekstis arvestada.

5.20.11. Kolmanda isiku seisukoha esitamise tähtajaks oli 27.08.2026, kuid Kolmas isik esitas oma seisukoha hilinenult 28.08.2026 ja see tuleb jätta tähelepanuta.

6. Hankija, **AS Eesti Liinirongid**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Hankija jääb RHAD-is toodud seisukoha juurde, et raamlepingu alusel sõlmitud hankelepingu täitmisel tuleb rongi diiselmootorite remonditööde teostamiseks kasutada Cummins Inc poolt toodetud varuosasid (originaalvaruosad) või Cummins Inc poolt heaks kiidetud varuosasid (TK p 4.2).

6.2. RHS §-i 3 kohaselt peab hankija muuhulgas kohtlema kõiki isikuid, kelle elu- või asukoht

on Eestis, mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis, muus Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Maaailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankelepinguga ühinenud riigis, võrdselt [---] ning tagama konkurentsi efektiivse ärakasutamise riigihankel [---].

6.3. Edasimüügi õiguste andmine on iga tootja otsustuspädevus. Tootja kujundab vabalt oma edasimüügi põhimõtteid ning annab vastavaid lubasid ja sertifikaate, samuti on tootja pädevuses anda heakskiitu erinevatele varuosadele, mis ei ole tema enda poolt toodetud. Tulenevalt RHS §-ist 3 soovis Hankija jätta konkurentsi avatuks kõigile pakkujatele, kellel on võimalik pakkuda RHAD-is toodud tingimustel varuosasid.

6.4. Ametlik edasimüügiõigus ei tähenda, et kolmandatel isikutel puudub võimalus osta samu kaupu EL-i siseturult. Vaidlustaja esitatud tõendid käsitlevad Vaidlustaja edasimüüja staatust, kuid ei näita, et originaalvaruosad oleksid EL-i siseturul kättesaadavad üksnes Vaidlustajale. Isegi kui Cummins Inc määrab ametliku edasimüüja, ei pruugi see piirata juba turule viidud originaaltoodete edasiostu ega kasutamist EL-i siseturul.

6.5. Vaidlustaja ei ole esitanud tõendeid selle kohta, et Kolmanda isiku kasutatavad varuosad ei ole Cummins Inc originaalvaruosad või Cummins Inc poolt heaks kiidetud varuosad. Kolmas isik ei ole pakkumuses tuginenud samaväärsusele.

6.6. Vaidlustajale pidi olema juba RHAD-i avaldamise ajal arusaadav, et Hankija sõlmib kolme pakkujaga raamlepingu (TK p 1.1, Üldinfo p 1.3). Vaidlustaja ei ole õigeaegselt vaidlustanud RHAD-i tingimusi, seega Vaidlustaja aktsepteeris, et raamleping sõlmitakse kolme erineva partneriga.

6.7. Vaidlustusele lisatud Cummins Inc kinnituse sõnastuse kohaselt on tegemist tõendiga, mis tõendab, et Vaidlustaja on Cummins Inc volitatud edasimüüja Balti riikides. Vaidlustuse lisaks nr 2 olev väljavõte ei ole dateeritud, sellel puudub kinnitus väljastaja nime ja ametikoha kohta, kellele saaks esitada päringu dokumendi autentsuse kohta või viidet dokumenti asukoha kohta veebis, seega Hankija ei saa kontrollida sellise pdf-i tõepärasust ega asjakohasust. Isegi juhul kui lisa 2 oleks käsitletav tõendina, ei muuda see olematuks võimalust EL-i siseturul liikuvate kaupade kasutamiseks. Samuti ei tulene vaidlustuse lisast 1, et Vaidlustajal oleks ainuõigus Eestis teostada Cummins Inc mootorite remonditöid.

6.8. RHAD ei näinud pakkumuse esitamise eeldusena ette tootja ametliku edasimüüja staatuse olemasolu ega pakkumuse koosseisus sellise tõendava dokumendi esitamist.

6.9. Hankija leiab, et RHS § 115 kohaldub ainult pakkumuse maksumusele ning seda ei saa kohaldada tööde teostamise tähtajale ega tööjõu arvu ja kulude proportsiooni arvutamisele viisil nagu Vaidlustaja soovib seda teha. Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse vahe ei ole selline, mis paneks Hankija kahtlema põhjendamatult madalas pakkumuses, arvestades, et Vaidlustaja enda pakkumus on Kolmanda isiku pakkumusest madalama maksumusega.

6.10. Pakkujad on vabad kujundama oma ettevõtte ärimudeleid, võttes arvesse näiteks oma laoseisu, teenuse osutamise võimekust, alltöövõtjate võrgustikku jms, mis võivad mõjutada hankelepingu täitmise kiirust. Hankija ei saa lugeda pakkumust automaatselt mittevastavaks ainult seetõttu, et Kolmas isik lubab kiiremat täitmist. Vaidlustaja pole esitanud ühtegi tõendit, miks Kolmanda isiku pakutud tähtajaga ei ole võimalik töid teostada.

6.11. Asjassepuutumatu on vaidlustuses toodud viide varasemale hankelepingule. Ühe Vaidlustaja poolt varasemalt täidetud hankelepingu põhjal ei saa tuletada kõikide järgnevate hankelepingute alusel ja kõikide pakkujate poolt hankelepingute edaspidise täitmise tähtaega.

Hankijad saavad pakkumuses esitatud numbriliste väärtuste täitmist tagada ainult hankelepingu täitmise käigus ettenähtud sanktsioonidega

6.12. Vastavalt RHAD-is toodule (TK p 1.1, Üldinfo p 1.3) oli Hankija eesmärgiks sõlmida raamleping kolme pakkujaga. Mitmepoolne raamleping ja selle alusel korraldatavad minikonkursid ei saa olla ühe raamlepingu osapooleks oleva pakkuja subjektiivsete õiguste riive, kuna mitmepoolne raamleping ja edaspidised minikonkursid ongi raamlepingu sõlmimise eesmärk.

6.13. Vaidlustaja on varasemalt asunud seisukohale, et peale Vaidlustaja ei saa ükski muu pakkuja Eestis Riigihanke objektiks olevat teenust osutada, samas on Vaidlustaja vaidlustanud ainult pakkujate pingerea ja Vaidlustaja koha teiste pakkujate hulgas, ehk asudes seisukohale, et konkurents Riigihankes on siiski võimalik ja konkurents kahjustab Vaidlustaja huve.

6.14. 07.09.2026. a esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.14.1. Vaidlustaja väidab jätkuvalt, et Hankija pidi teostama varuosade päritolu kontrolli pakkumuste esitamise järgselt, hankemenetluse käigus. Hankija sellise käsitlemisega ei nõustu järgnevatel põhjustel:

1) Üldinfo sisaldab viidet mille p-i 1.3 kohaselt: *Hankemenetluse tulemusel sõlmitakse tähtajaga kaks aastat vähemalt 3 (kolme) pakkujaga raamleping, milles fikseeritakse teenuse osutamise üldtingimused kogu raamlepingu perioodiks;*

2) Üldinfo p-i 4.8 kohaselt on *Minikonkursi hindamiskriteeriumite kehtestamise ja hindamise korraldus on kirjeldatud raamlepingu projektis;*

3) TK p-ist 3.2 tuleneb definitsioon mis on varuosad;

4) Raamlepingu projekti p-ist 5.5 nähtub Hankija õigus kontrollida Riigihanke esemeks olevate varuosade vastavust TK-s nõutule:

5.5 Minikonkursi korraldamisel on hankijal õigus seada täiendava vastavustingimusena nõude, et pakkuja esitab hanke esemeks oleva asja(de) või teenus(t)e müügiõigust tõendava dokumendi.

Eeltoodu tähendab, et Vaidlustaja püüab omistada Hankijale uusi hanketingimusi, mida RHAD ei sisaldanud. Kui varuosade müügiõigust tõendava dokumendi kontrolliõigus on Hankijal minikonkursi läbiviimise käigus, siis ei lasu Hankijal kohustust kontrollida seda varem sh Riigihanke pakkumuste menetlemise käigus.

6.14.2. Sisutühi on Vaidlustaja seisukoht, et olukorras kus Kolmas isik ei osta varuosasid temalt, peaks Hankija viima läbi kontrollimenetluse varuosade vastavuse kohta juba hankemenetluses. Tegemist on Hankija seatud hanketingimuse ümbersisustamisega. Sellest tulenevalt pole üldse teoreetiline, et Kolmas isik pakub nõutud originaalvaruosasid, mis on EL-i siseturult ostetud, vaid tegemist on reaalse võimalusega pakkuda konkurentsi Eesti turul.

6.14.3. Vaidlustaja on täiendava seisukoha lisana esitanud tõendi, mille kohaselt on Vaidlustajal Cummins Inc toodete edasimüügiõigus. Hankija pole Riigihankes nõudnud Cummins Inc varuosade müügi ainuõigust. Seetõttu tuleb Vaidlustaja esitatud tõend jätta tähelepanuta.

6.14.4. Vaidlustaja pole välistanud võimalust, et Kolmas isik võib tarnida ise mootori originaalvaruosad Eestisse ja selles osas pole ka RHAD-is tarneahela ega müüja tausta tõendamist nõudnud. Vaidlustaja püüab juhtida vaidlustuskomisjoni vaidlusesse Kolmanda isiku tarneahela osas, kuid Hankija jaoks on oluline, et pakutavad varuosad oleksid originaalvaruosad ja selle osas saab kontroll toimuda RHAD-ist nähtuvalt vaid minikonkursi raames.

Vaidlustaja väidab, et Kolmandal isikul justkui peaks olema pakkumisel varuosade ostu osas

kokkulepe Vaidlustajaga. Hankija sellega ei nõustu, kuivõrd on Kolmandal isikul on alati selline võimalus Vaidlustajaga läbirääkimistesse asuda ja see kokkulepe sõlmida.

6.14.5. Riigihanke tingimused on Hankija sisustada. Kuna RHAD-i vaidlustamise võimalus on praeguseks hetkeks Vaidlustaja poolt mööda lastud, siis RHAD-i osas seisukohta esitamine ei ole antud vaidlustuses aluseks.

7. Kolmas isik, **AS GoRail**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel².

7.1. Kolmas isik on esitanud koos pakkumusega RHAD-is nõutud ECM sertifikaadi. AS-i GoRail töötajad, kes osalevad hankelepingu objektiks olevate tööde teostamisel, omavad raudteeveeremi mehaaniku ja raudteeveeremi insener tase 6 kutsetunnistusi, omades pikaajalist kogemust diiselmootorite – sh Riigihanke objektiks olevad Cummins QSK-23 ja Cummins QSK-23C diiselmootorid – plaanilisel hooldusel ja mitteplaanilisel remondil.

7.2. Kolmas isik on perioodil 2021-2025 teostanud muude diiselmootorite remonttööde hulgas Hankija tellimusel viie Cummins diiselmootori remonttöid (sh kapitaalremonttöid) kehtivate normide ning juhendite kohaselt. Kolmas isik on kasutanud ning kavatab ka tulevikus kasutada hankelepingu objektiks olevate tööde teostamisel varuosi ning abivahendeid lähtuvalt hanketingimustes sätestatust.

7.3. Kolmandal isikul on välja kujunenud usaldusväärsed tarneahelad koos erinevate lepinguliste partneritega tegevuseks vajalike toodete ja/või teenuste saamiseks.

7.4. Analüüsinud Vaidlustaja esitatud materjale Cummins Ltd esindusõiguse kohta ning Cummins Ltd ametlikul kodulehel avaldatud informatsiooni, leiab Kolmas isik, et vaidlustuse lisaks olevas sertifikaadis ei ole sätestatud Vaidlustaja eksklusiivne ainuesindusõigus Baltikumis, mis puudutab Cumminsi toodete müüki, hooldus ja paigaldust. Pigem on tegemist Vaidlustaja määramisega Cumminsi ametlikuks esindajaks vastavas regioonis. Samuti piiraks Vaidlustaja tõlgendus oma eksklusiivse ainuõiguste kohta olulisel määral avatud konkurentsi.

7.5. Kolmas isik ei vaidle vastu, et Vaidlustajal on õigused teostada töid uute toodete ja/või teenuste osas, millele kehtib vastav garantiiaeg, aga Riigihankes on objektiks seadmed, mille suhtes ei kehti valmistajatehase garantiid. Riigihanke objektiks olevate tööde maksumus ning tööde teostamise tingimused on väljendatud õigesti ja Kolmanda isiku pakkumus vastab RHAD-is ja õigusaktides sätestatud nõuetele.

7.6. Kolmas isik ei pea võimalikuks avaldada vaidlustuses esitatud taotluses nõutud informatsiooni ja dokumente kuivõrd need sisaldavad tema ärisaladust.

7.7. 07.09.2026 esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.7.1. Vaidlustaja seisukohad ja tõlgendused osas, mis puutuvad Vaidlustaja ainuõigust Cummins Inc. toodete edasimüüjana Baltimaades, moonutavad vaba konkurentsi.

² Vaidlustaja on taotlenud Kolmanda isiku 28.08.2026 esitatud vastuse arvestamata jätmist, põhjendusega, et Kolmas isik sai vaidlustuse kätte 24.08.2026 ning pidi vastuse esitama 27.08.2026. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu. Kuna Kolmas isik on teavitanud vaidlustuskomisjoni vaidlustuse kättesaamisest 25.08.2026, siis juhindub vaidlustuskomisjon RHS § 192 lg-st 6, mille kohaselt vaidlustuskomisjoni teated loetakse menetlusosalistele teatavaks tehtuks järgmisel tööpäeval nende vaidlustuskomisjonile teadaolevale elektronposti aadressile edastamisest arvates. Käesoleval juhul oli selleks päevaks 25.09.2026. Järelikult tuli Kolmandal isikul esitada vastus vaidlustusele hiljemalt 28.08.2026, mistõttu sellel kuupäeval esitatud vastus vaidlustusele on esitatud tähtaegselt.

7.7.2. Olukord, kus tootja (Cummins Inc) on andnud Vaidlustajale ainuesindusõiguse oma toodete tarnimiseks Baltimaades ning Vaidlustaja osaleb Riigihankes, mis sisaldab lisaks toodete tarnimisele ka Cummins Inc toodete paigaldus- ja/või remonditeenuseid ning teised pakkujad ei saa vabalt vastavalt kaubaturult õiglastel tingimustel Cummins Inc tooteid osta, on konkurentsi moonutamine ning sellega ei ole tagatud Riigihankes osalevate pakkujaate võrdne kohtlemine.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine

8. Vaidlustaja vaidlustab Hankija otsuse tunnistada Kolmanda isiku pakkumus vastavaks, kuna on seisukohal, et Kolmandal isikul ei ole võimalik pakkuda Riigihankes varuosadena Cummins Inc originaalvaruosi või Cummins Inc poolt heaks kiidetud varuosi.

Vaidlustaja leiab, et Hankija ei ole enne Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistanud piisavalt kontrollinud Kolmanda isiku võimekust Cummins Inc varuosade pakkumiseks.

9. Esmalt märgib vaidlustuskomisjon, et riigihangete registrist ei nähtu, et Hankija oleks Riigihankes mingeid eraldi otsuseid vormistanud, neid ei ole Hankija edastanud ka vaidlustusmenetluses. Registreeritud on üksnes 13.08.2026 teavituse pakkujaatele, millega pakkujaid informeeritakse lakooniliselt Hankija 13.08.2026 otsustest, millega tunnistati kõik pakkumused vastavaks ja edukaks ning kvalifitseeriti ja jäeti kõrvaldamata kõik pakkujad. Seega ei ole teada, milliseid asjaolusid Hankija pakkumuste vastavuse kontrollimisel arvestas ning milliseid mitte.

10. Tutvunud RHAD-iga ning Kolmanda isiku ja Vaidlustaja pakkumustega on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Vaidlustaja ning Hankija on põhimõtteliselt erinevatel seisukohtadel selles, mida pidi Riigihankes esitatav pakkumus sisaldama. Ilma selles küsimuses seisukohta võtmata ei ole võimalik vaidlustuse läbivaatamisega jätkata.

Vaidlustaja on seisukohal, et Riigihankes esitatud pakkumuses tuli mh esitada andmed pakutavate varuosade kohta, mistõttu Hankija pidi kontrollima nende andmete õigsust pakkumuste vastavuse kontrolli raames.

Hankija on vastuses vaidlustusele asunud seisukohale, et mingeid andmeid pakutavate varuosade kohta Riigihankes (s.o raamlepingu sõlmimiseks korraldatud hankemenetluses) esitatavates pakkumustes esitada ei tulnud ning nende esitamine oli mõeldud alles pärast raamlepingu sõlmimist korraldatavatel minikonkurssidel esitatavates pakkumustes (vt käesoleva otsuse p 6.14.1).

Ei saa olla vaidlust, et riigihanke tingimused on hankija sisustada, kuid kui need on juba Riigihankes kehtestatud ning nende sisu osas on vaidlus, ei ole alust eelistada Hankija seisukohta üksnes seetõttu, et Hankija teab ise kõige paremini, kas ja mida ta on RHAD-i kehtestamisel mõelnud või nõudnud.

11. Vaidlustuskomisjon leiab, et RHAD on ebaselge ning kohati vastuoluline, samas ei ole hankemenetluses RHAD-i kohta pakkumuse esitamisega seoses selgitusi küsitud ega antud.

Vaidlustuskomisjoni hinnangul on käesoleval juhul olulised järgmised RHAD-i dokumentide sätted:

1) Vastavustingimus Pakkumuse esitamine

Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimuste ülevõtmist.

Tingimusliku pakkumuse esitamine ei ole lubatud.

Küsimused ettevõtjale:

1. Kas ettevõtja saab kinnitada, et pakkumus vastab hanke alusdokumentides sätestatud

tingimustele? (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“.

2) Üldinfo:

- p 1.3. Hankemenetluse tulemusel sõlmitakse tähtajaga kaks aastat vähemalt 3 (kolme) pakkujaga raamleping, milles fikseeritakse teenuse osutamise üldtingimused kogu raamlepingu perioodiks. [---];
- p 1.5. Teenuse tellimiseks korraldatakse minikonkursse, mille alusdokumentides sätestatakse täpsemad soetuse tingimused. Minikonkursside hindamiskriteeriumiteks on teenuse baaspaketi maksumus koos varuosadega ja teenuse teostamise aeg, mille mõlema osakaaludest teavitab hankija pakkujaid iga minikonkursi korraldamisel.;
- p 1.8. Hankelepingu eseme tehniline kirjeldus on avaldatud riigihangete registris.;
- p 4.8. Minikonkursi hindamiskriteeriumite kehtestamise ja hindamise korraldus on kirjeldatud raamlepingu projektis.;
- p 4.9. Raamlepingu tingimuste kohaselt teostab kõige soodsaima pakkumuse esitanud pakkuja esimese 1 (ühe) diiselmootori remondi mille puhul eraldi minikonkurssi läbi ei viida ning remonditööd teostatakse pakkumuses esitatud hinna ja ajaga, milleks on maksimaalselt 2 kuud.

3) TK:

- p 1.3. [---] Minikonkursi läbiviimiseks esitab hankija pakkujatele läbi riigihangete registri ettepaneku esitada pakkumus.;
- p 3.1.3. Pakkumus peab sisaldama kõikide pakutavate toodete täielikku tootja spetsifikatsiooni. Tootja spetsifikatsiooni all käsitleb hankija tootja poolset tooteinfot pakutava toote osas.;
- p 3.1.4. Pakkumus peab sisaldama pakutava(te) toote(te) täielikku tootja spetsifikatsiooni. Tootja spetsifikatsiooni all käsitleb hankija tootja poolset tooteinfot pakutava asja osas. Pakkuja peab pakkumuse koosseisus esitama täpsed andmed, millise konfiguratsiooniga asja pakutakse.;
- p 3.1.5. Hankijal peab olema võimalik pakkumuse koosseisus esitatavatest andmetest üheselt aru saada, et pakutav asi pakutavas konfiguratsioonis vastab tootja spetsifikatsioonile, kuid ühtlasi ka, millist täpset konfiguratsiooni pakkuja pakub. Kui pakutavate asjade konfiguratsioon erineb tootja avaldatud spetsifikatsioonist, siis pakkumus peab sisaldama tootja enda või ametliku esindaja kinnitust pakutud andmetega asja tootmise kohta.

4) Raamlepingu projekt:

- p 4.2. Hankelepingute sõlmimiseks korraldatakse minikonkursse.;
- p 5.5. Minikonkursi korraldamisel on hankijal õigus seada täiendava vastavustingimusena nõude, et pakkuja esitab hanke esemeks oleva asja(de) või teenus(t)e müügiõigust tõendava dokumendi.

12. Vaidlustuskomisjon mõnab, et RHAD ei anna ühest vastust, millises vahekorras on TK tegelikult Riigihankega, kuid vaieldamatult on tegemist osaga RHAD-ist (Üldinfo p 1.8). Peamiseks küsimuseks on käesoleval juhul see, kas TK p-ides 3.1.3-3.1.5 kehtestatud nõuded pakkumuses sisalduma pidavate toodete tootja spetsifikatsioonide kohta puudutavad minikonkursi läbiviimisel esitatavaid pakkumusi või Riigihankes esitatud pakkumust. Vaidlustuskomisjon leiab, et kuigi TK-s ei ole öeldud, kas pakkumus TK p-ide 3.1.3-3.1.5 mõttes on Riigihankes või minikonkursil esitatav pakkumus, siis käsitledes RHAD-i kogumis, tuleb asuda seisukohale, et TK p-ide 3.1.3-3.1.5 nõuded tuli täita Riigihanke pakkumuses³. Seda kinnitab asjaolu, et Üldinfo p 4.9 sätestab, et: *Raamlepingu tingimuste kohaselt teostab kõige soodsaima pakkumuse esitanud pakkuja esimese 1 (ühe) diiselmootori remondi mille puhul eraldi minikonkurssi läbi ei viida ning remonditööd teostatakse pakkumuses esitatud hinna ja ajaga, milleks on maksimaalselt 2 kuud.* Seega, kui TK p-ides 3.1.3-3.1.5 esitatud nõuded kehtiksid ainult minikonkurssidel esitatavatele pakkumustele, kuid esimese

³ Vaidlustuskomisjon märgib, et käesoleva otsuse p-i 11 alap-ist 3 võib jääda mulje, et TK p-id 3.1.3- 3.1.5 järgnevad vahetult minikonkursil esitatavat pakkumust puudutavale TK p-ile 1.3, mistõttu neid tuleks lugeda koos, siis tegelikult asuvad need TK eri osades ning neid eraldavad muid nõudeid käsitlevad punktid.

remonditöö (ühe diiselmootori remont) tegemiseks eraldi minikonkurssi läbi ei viida, siis ei kehtiski selle töö puhul TK p-ides 3.1.3-3.1.5 esitatud nõuded.

13. Vaidlustuskomisjon rõhutab, et eeltoodud käsitluse mõte ei ole selles, et Riigihankes esitatud pakkumuses oleksid pakkujad pidanud esitama *hanke esemeks oleva asja(de) või teenus(t)e müügiõigust tõendava dokumendi*. Raamlepingu projekti p-i 5.5 kohaselt võib Hankija esitada selle nõude minikonkursil täiendava vastavustingimusena, vaid see, et pakkujad pidid Riigihanke pakkumuses esitama pakutavate toodete tootja spetsifikatsiooni ning *Hankijal peab olema võimalik pakkumus koosseisus esitatavatest andmetest üheselt aru saada, et pakutav asi pakutavas konfiguratsioonis vastab tootja spetsifikatsioonile, kuid ühtlasi ka, millist täpset konfiguratsiooni pakkuja pakub*. (TK p-id 3.1.3-3.1.5).

14. Vaidlustuskomisjon märgib, et Kolmanda isiku pakkumusest selliseid andmeid ei nähtu. Lisaks hankepassile, hinnapakumisele ja Vastavustingimustele on Kolmas isik on esitanud oma pakkumuses vaid ECM sertifikaadi ning Euroamerica Diesel B.V. väljastatud sertifikaadi (Kolmanda isiku pakkumuses nimetatud Sertifikat Cummins), millest ei nähtu aga millal ja kellele see on välja antud ning millises seoses on sertifikaadi väljaandja, Euroamerica Diesel B.V., Cummins Inc-ga. Kolmanda isiku hankepassist ilmneb, et nn Sertifikat Cummins on esitatud tõendamaks Kolmanda isiku vastavust pakkuja tehnilisele ja kutsealasele suutlikkusele kehtestatud kvalifitseerimistingimusele „Kvaliteedi tagamise tehnilised vahendid ja meetmed“. Seega ei ole need dokumendid esitatud tõendamaks pakkumuse vastavust TK p-idele 3.1.3-3.1.5. Riigihangete registri kohaselt ei ole Hankija küsinud hankemenetluses mingeid selgitusi Kolmandalt isikult ega teistelt pakkujalt.

15. Vaidlustuskomisjon möönab, et hankija võib pakkumuse vastavuse kontrollimisel piirduda pakkuja kinnitusega (vt nt TlnRnKo 3-25-3227, p 12), mistõttu tuleb vastata küsimusele, kas Riigihankes võis Hankija lugeda Kolmanda isiku pakkumuses Vastavustingimusele „Pakkumuse esitamine“ (vt käesoleva otsuse p 11 alap 1) valikuga „Jah“ antud vastust mh ka kinnituseks selle kohta, et Kolmas isik kasutab hankelepingute täitmisel varuosadena Cummins Inc originaalvaruosi või Cummins Inc poolt heaks kiidetud varuosi. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et sellele küsimusele tuleb vastata eitavalt. Kuigi ei ole tegelikult arusaadav, millised olid konkreetset need *kõik riigihanke alusdokumentides esitatud tingimused*, mille ülevõtmist Kolmas isik kinnitas, ei saanud pelgalt vastavustingimusele vastavuse kohta antud kinnitusega täita TK p-idest 3.1.3-3.1.5 tulenevaid nõudeid ning olukorras, kus Riigihanke tulemusel saab pakkuja ka ilma raamlepingu alusel täiendava minikonkursi läbi viimiseta teostada ka esimese mootori remondi, pidi Hankija sisuliselt kontrollima Kolmanda isiku pakkumuse vastavust. Seda Hankija ei teinud.

16. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei kontrollinud Kolmanda isiku pakkumuse vastavust ja Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks on vastuolus RHS § 114 lg-ga 1, see ei ole põhjendatud, läbipaistev ja kontrollitav (vastuolu RHS § 3 p-iga 1) ning tuleb tunnistada kehtetuks.

Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamine

17. Vaidlustaja vaidlustab Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks kahel iseseisval põhjusel:

1) hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest lähtudes, kuna Vaidlustaja on seisukohal, et Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine on õigusvastane ja Hankija vastav otsus tuleb kehtetuks tunnistada;

2) Kolmanda isiku pakkumuse põhjendamatult madala maksumuse tõttu.

18. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab kehtetuks Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse

vastavaks tunnistamiseks, tunnistas vaidlustuskomisjon kehtetuks ka Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks, lähtudes hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest, mistõttu puudub vajadus käsitleda küsimust, kas Kolmanda isiku pakkumus võib olla ka põhjendamatult madala maksumusega.

19. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus kuulub RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel rahuldamisele, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

19.1. Vaidlustaja esitas tähtaegselt taotluse lepingulise esindaja kulude hüvitamiseks kogusummas 3105 eurot käibemaksuta, 13,80 h õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 225 eurot (käibemaksuta).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on need kulud põhjendatud ja tuleb Hankijalt välja mõista. Lisaks mõistab vaidlustuskomisjon Hankijalt Vaidlustajale välja tema poolt vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu 2560 eurot.

19.2. Hankija ja Kolmanda isiku kulud jäävad nende enda kanda.

Taivo Kivistik
(allkirjastatud digitaalselt)